

ปฏิรูปโครงสร้างการศึกษาระดับภูมิภาค สะท้อนความล้มเหลวของใคร หรือจะหนีเสือปะจระเข้ โดย ณรงค์ ชุ่มทอง

นำเสนอเมื่อ : 12 เม.ย. 2559

ผู้เขียน **ณรงค์ ชุ่มทอง** ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณและโรงเรียนดาวนายร้อย

ที่มา **มติชนรายวัน**

เผยแพร่ 11 เม.ย. 59

21 มีนาคม 2559 เป็นอีกวันหนึ่งที่ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาของไทยได้จดบันทึกไว้ว่าเป็นวันที่มีการปรับนโยบายด้านโครงสร้างการบริหารการศึกษาของไทยอีกครั้งหนึ่งถึงแม้ว่าจะยังไม่ครอบคลุมถึงโครงสร้างใหญ่ของการศึกษาทั้งหมด ซึ่งยังมีเรื่องหลักสูตรเรื่องการผลิตครู การผลิตผู้บริหาร / การวัดและประเมินผล / การบริหารสวัสดิการและค่างบแทน และรวมถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอีกมากมาย แต่ผู้เขียนเชื่อว่าท่านนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการคงมีเจตย์และคำตอบอยู่ในมือค่อนข้างพร้อมแล้ว เพราะผู้เขียนเป็น 1 ใน 3 คนที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิदानการปฏิรูปการเรียนรูของผู้เรียน และโครงการเรียนรูด้วยโครงการ DLITV ได้มีโอกาสเสนอแนะแนวทางและบอกถึงสภาพปัญหาของการศึกษาของไทยมาโดยตลอด พร้อมเสนอผ่านสื่อมาโดยตลอดเช่นกัน

การดำเนินงานของรัฐบาลครั้งนี้อาจจะพูดได้ว่าเป็นการปฏิรูปการศึกษาด้วยโครงสร้างเป็นหลักก็ว่าได้ แต่สิ่งที่คุณเขียนอยากฝากไปยังผู้รับผิดชอบควรคิดถึงให้ครบกระบวนการ เพราะปัญหาด้านคุณภาพทางการศึกษาของไทยมันตกหลุมดำ ซึ่งน่าจะยากยิ่งจะจุดดิ่งให้หันมาได้ ต้องอาศัยกระบวนการคิด การมีส่วนร่วมวางแผนและเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจครั้งใหญ่เลยทีเดียว อย่างไรก็ตามการปรับเปลี่ยนครั้งนี้ยังไม่ตอบโจทย์ปัญหาทางการศึกษาอย่างแท้จริง ผู้เขียนจึงขอเสนอข้อมูลเบื้องต้นให้รัฐบาลและ คสช.ทราบว่ามีส่วนทำให้การบริหารจัดการทางการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ ที่จริงแล้วไม่ใช่ระดับเขตพื้นที่ตั้งที่เป็นจำเลยทางสังคมอยู่ในขณะนี้ มีแต่เมืองนครหรือหน่วยงานที่มีส่วนต้องรับผิดชอบ ดังนี้

1.การบริหารจัดการระดับกระทรวง ทบวง กรม นโยบายหรือแนวทางในการขับเคลื่อนในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการผลิตครู การกำหนดหลักสูตร การจัดสรรงบประมาณ การติดตามและประเมินผล การออกระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ การคัดเลือกและถอดถอนผู้บริหารทั้งหมดนี้จะเป็นอำนาจและหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรมทั้งสิ้น ฉะนั้นการที่กระทรวงหรือทบวง กรมต่างๆ จะปรับเปลี่ยน ยุบหรือเลิกอะไรก็ตาม ผู้บริหารระดับกระทรวงควรหากระจกสองตัวเอนูเสียก่อน บางอย่างความผิดพลาดหรือล้มเหลวอาจจะไม่ใช่ข้าราชการระดับล่าง แต่อาจเป็นความผิดพลาดในระดับสูงก็ได้

ตรงข้ามถ้างานสำเร็จได้ผล ผู้บริหารระดับสูงมักจะได้ผลประโยชน์ได้หน้าได้ตา ยืนชูดอ แต่พอล้มเหลวกลับไม่แสดงความรับผิดชอบอย่างนี้ไม่แพ้กัน เมื่อพบวาระดับล่างผิดพลาด ระดับบนจะต้องรับผิดชอบด้วยดี มันจึงจะเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย มีโครงการดีๆ

มากมายที่ช่วยกันคิดช่วยกันสร้างแต่มักจะล้มเหลว ผู้ใหญ่ระดับกระทรวงก้าวหน้ากันถ้วนหน้า
ผุ่ลาญเงินแผ่นดินแต่ละปีไม่น้อย คนเยอะแฉงงานน้อย บณกระทรวงเต็มไปดวยคนที่มีแต่ยศสูง เงินเดือนสูง
คาคอบแทนสูง สวัสดิการสูง แต่พอมีความผิดพลาดหรือล้มเหลวกลายเป็นคนระดับลางต้องรับโทษ

ฉะนั้นในโอกาสที่ประเทศปกครองโดยวิธีพิเศษเช่นนี้
หวังว่าท่านนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการลองส่องดูคนใกล้ตัว (คนในกระทรวง)
วามีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหน ถ้ามองใช้มาตรา 44 บางชื ผู้เขียนเชื่อมั่นวาคความผิดพลาดต่างๆ
เกี่ยวกับดานการศึกษามา 10 ปีกวา ผู้ที่ควรได้รับการลงโทษเป็นอันดับแรก คือ บุคคลในระดับกระทรวง ทบวง กรม
เพราะคนเหล่านี้เป็นต้นนำแห่งความคิด คิดแล้วให้คนอื่นทำ ทำได้ไม่ได้ไม่รู้ ดังที่พบเห็นมาโดยตลอด
จึงเขาทำนองที่วาคคนคิดไม่ได้ทำ คนทำไม่ได้คิด มีโครงการดีๆ ที่ล้มเหลวหรือไม่ได้รับการดูแลและสานต่อ เช่น
โครงการโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบรมวงศานุวงศ์ โรงเรียนในเครือวมินทรราชูทิศ /
โครงการโรงเรียนพีโรงเรียนนอง / โครงการโรงเรียนคุณพัฒนา / โครงการโรงเรียนนารองอาเซียน เป็นต้น

นี่คือ 1 ใน 10 ของความล้มเหลวที่ขาดการเอาใจใส่ดูแล
ไม่เห็นเจ้ากระทรวงหรือผู้บริหารระดับสูงคนไหนแสดงความรับผิดชอบ

นึ่งยังโชคดีที่กระทรวงศึกษาธิการได้เข้าไปสอดส่องดูแลสนับสนุนขับเคลื่อนโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจน
ดินหนาได้อย่างดียิ่ง

ยังโชคดีที่กระทรวงเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้อการสอนโดยใช้นโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้มาขับเคลื่อนแนวโนม
ไปด้วยดี

แต่ถาขาดการติดตามและตรวจสอบที่เข้มข้นคาควาคจะล้มเหลวอีกเพราะเท่าที่คิดตามทางโรงเรียนไม่ได้ทำอย่างจริงจัง
จ้งและจริงจัง อีกเรื่องที่รัฐบาลนั้นสนใจ ขับเคลื่อนดานวิชาชีพ ซึ่งผู้เขียนคิดว่าคิดดีคิดถูกแล้ว เดินมาถูกทางแล้ว
สร้างเจตคติเด็กใหม่วาเรียนเพื่อการทำงานสร้างงาน ไม่ใช่เรียนเพื่อเอาปริญญา
แต่เป็นหวังกรมอาชีพะมองและวางแผนใหรอบคอบและครบวงจร

ฝึกกันจริงๆ ทำกันจริงๆ ประเมินผลเชิงประจักษ์
โดยเน้นให้นักเรียนอาชีพะทุกคนเกิดทักษะใหจงได้อาสร้างภาพก็แล้วกัน
กลัวพอมตอายุรัฐบาลนี้แล้วเลิกตามหลังไปเหมือนนโยบายอื่นๆ ก็แล้วกัน

2.ดานการบริหารระดับภูมิภาค

หมายถึงระดับเขตพื้นที่ทั้งมัธยมศึกษาและประถมศึกษา 10 ปี
เศษของการปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพะโครงสร้างการบริหารการศึกษาระดับกระทรวง 5 แห่ง
แล้วกระจายอำนาจการบริหารใหผู้อำนวยการเขตพื้นที่ให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ในรูปของบอร์ดบริหาร พบวาค 10 ปีเศษ
ผู้บริหารต่างๆ เติบโตกวาหนา ครูได้วิทยฐานะชำนาญการพิเศษและเชี่ยวชาญมากขึ้น
แต่ตรงขามคุณภาพทางการศึกษากลับลดลง แฉง ภูมิภาคกลับหลับไม่ตื่น พื้นไม่มี ประเมินตรงไหน มิติไหน
ตกตรงนั้น ซ้ารายการบริหารต่างคนต่างทำ 1 จังหวัดมี 3-4 เขต เด็กจังหวัดเดียวกันได้เรียนรู้อไม่เท่ากัน เช่น ผอ.
ก. เป็น ผอ.โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียน 3,000 กวาคคน ได้วิทยฐานะและคาคตำแหน่งเท่ากับ ผอ. ข. ที่มีนักเรียน
30-50 คน ทำให ผอ.ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่ากัน ไม่มีพี่ ไม่มีอาวุโสเหมือนแต่ก่อน ไม่เชื่อไม่ฟังกัน ฉนั้นเป็น
ผอ.เหมือนกัน ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน

นี่คืออีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้คุณภาพทางการศึกษาล้มเหลวทั้งทางตรงและทางอ้อม
ผู้บริหารโรงเรียนควรปรับให้สอดคล้องกับปริมาณงานเป็นหลักมาใหม่ ควรรื้อฟื้นตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่
และผู้อำนวยการ ทั้งหมดที่กลาวมานาคจะไม่คาคความผิดของผู้บริหารเขตพื้นที่หรือ ผอ. โรงเรียนฝ่ายเดียว
มันมาจากนโยบายหน่วยเหนือ ผอ. เขตพื้นที่ดูแล 2 จังหวัด แค่นี้ก็ล้มเหลวแฉแล้ว
มีความสามารถจริงแต่เอาเวลาไหนไปบริหารจัดการ ตรวจสอบ ติดตาม

ตรงขาม ถ้าผู้อำนวยการเขตพื้นที่ใช้รองผู้อำนวยการเขตที่มีอยู่หลายคนให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่

หรือใช้หลักการมีส่วนร่วมโดยมอบหมายให้ ผอ.โรงเรียนขนาดใหญ่ ครู หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถเป็นกรรมการบริหารเขตพื้นที่คอยนิเทศติดตาม ตรวจสอบ แต่ ผอ.เขตพื้นที่ส่วนใหญ่จะไม่ใช้วิธีนี้ ไม่คิดแนวทางนี้หรือถาคิดหรือทำแต่ขาดการติดตามควบคุม

นี่คือสาเหตุความล้มเหลวจึงเป็นประเด็นที่นายกรัฐมนตรีตัดสินใจใช้ มาตรา 44 ปรับโครงสร้างการบริหารอีกครั้ง หากมองลึกไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ส่วนใหญ่แล้วจะบริหารจัดการด้านบุคคล แต่ด้านวิชาการและการคิดนวัตกรรมใหม่ๆ กลับไม่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมและดูแล ซ้ำร้ายกลับมีข้าราชการซื้อขายตำแหน่งของผู้อำนวยการโรงเรียนรับเงินจากการโยกย้ายของครูและบุคลากร เล่นพรรคเล่นพวก เอาคนของตนเองมาเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งที่ไม่มีความสามารถส่งผลให้โรงเรียนตกอับตกต่ำไร้ประสิทธิภาพทุกด้าน

นี่ก็คืออีกสาเหตุหนึ่งที่นายกรัฐมนตรีใช้มาตรา 44 ปรับโครงสร้างเสียใหม่

ถ้ามองถึงความเป็นธรรมชาติผู้เขียนคิดว่าท่านนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทำถูกแล้วจะรอไม่ได้ ผอ.เขตพื้นที่ ต้องยอมรับความผิดพลาดในการบริหารจัดการ รุ้ทั้งรูวางานเยอะภาระมาก พื้นที่กว้างขวาง ดูไม่ทัน แล้วทำไมไม่หาตัวช่วย ด้าน อ.ก.ค.ศ.พื้นที่ก็เช่นกัน ถ้าไม่มีชาววกิโลเมตรละ 100,000 หรือกิโลเมตรละ 1,000,000 บาท สำหรับการโยกย้ายผู้บริหารและครูก็คงไม่มีใครสงสัยและหวังใย จริใจไม่จริงไม่รู้ แต่ที่แน่ๆ การเล่นพรรคเล่นพวกมีกันอย่างโจ่งครึ้ม มักเห็นผู้บริหารที่เดินตามหลัง ผอ.เขตจะได้ดีได้ยายเสมอ หรือคอยดูแลรับส่งประธาน อ.ก.ค.ศ. จะได้ดีก้าวหนาก็ยังมีให้เห็นในเวลา 5 ปี ยาย 2-3 ครั้งก็มี

ผู้เขียนในฐานะที่อยู่ในวงการบริหารการศึกษามาร่วม 30 ปี ก็พอรู้อะไรบ้าง จึงขอเตือนและให้สติกับทุกคนที่มีผลกระทบจากการปรับโครงสร้างครั้งนี้ว่าต้องตั้งสติให้ดียอมรับความผิดพลาดตามที่เป็นข่าวอยู่ในสื่อต่างๆ ให้เอาความจริง เอาความล้มเหลวมาตั้งแล้วตั้งสติใครครวญแยกผิดแยกถูก แล้วจะพบว่าเราก็เป็นคนหนึ่งมีไซหรือที่มีส่วนทำให้คุณภาพการศึกษาของชาติล้มเหลว รัฐบาลและ คสช.เขามาบริหารประเทศแบบพิเศษ เขามาในทามกลางที่ประเทศขัดแย้ง รวนเร ลมเหลว ดอยเกือบทุกด้าน แทบจะไม่พร้อมที่ยืนอยู่ในสังคมแห่งการแข่งขันและเปลี่ยนแปลง

แต่อย่างไรผู้เขียนอยากฝากเตือนไปยังรัฐบาลและ คสช.ว่าการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้มาจากสาเหตุอะไร เปลี่ยนแปลงแล้วควรดูแลราชการและหน่วยงานต่างๆ อย่างไร การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้กระทบเพียงตำแหน่ง ผอ.เขตพื้นที่และคณะกรรมการ อ.ก.ค.ศ.เท่านั้น ส่วนข้าราชการครูจะไม่มีผลกระทบใดๆ เช่นเงินวิทยฐานะ เงิน ช.พ.ค. หรือสิทธิอื่นๆ ตามที่ผู้ไม่หวังดีพยายามโยนโยให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับประเทศ รัฐบาลและ คสช. จะต้องไม่ทำลายขวัญและกำลังใจข้าราชการโดยเด็ดขาด และควรชี้แจงให้ประชาชนทั้งประเทศได้ทราบถึงเหตุและผลของการปรับเปลี่ยนโครงสร้างในครั้งนี้

อยากให้ทุกฝ่ายมองผลประโยชน์ของชาติเป็นที่ตั้ง ชาติเราบอบช้ำมามากแล้ว อย่ามัวแต่ทะเลาะกัน อย่าคำนึงแต่ผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ประเทศเดินหนาไม่ได้ โลกหมุนเร็วเปลี่ยนเร็ว ภาวะโลกร้อนและแหล่งแลงนั้นวันจะโหดร้ายทารุณมากยิ่งขึ้น น้ำในเขื่อนในแม่น้ำกำลังจะหมดไป อย่าคิดเผื่อคนรุ่นหลังเลย แคนรุ่นเราไม่รู้อะไรจะพาชีวิตรอดหรือไม่ หันหน้าเขาหากันถึงเวลานั้นไทยหยุดขัดแย้งตั้งสติ ทบทวนความผิดพลาดแล้วรวมพลังเดินหนำประเทศไปข้างหน้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกทุกๆ ด้าน

โครงสร้างใหม่ที่มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานประกอบด้วยบุคลากรหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามา มีส่วนรวม ผู้เขียนคิดว่าน่าจะทำให้ภาพพจน์การบริหารจัดการดูดีและโปร่งใสขึ้น การบูรณาการทางความคิดและวิชาการจะมีมากขึ้น ความช่วยเหลือทั้งภาครัฐและเอกชนน่าจะส่งผลดีต่อการบริหารจัดการ คิดว่าหลังจากนี้การจัดการศึกษาในระดับจังหวัดที่แยกกันทำแยกกันคิดก็จะกลับมาพร้อมกันคิดร่วมกันทำ แก้ปัญหาพร้อมกัน ช่วยกันติดตามและตรวจสอบร่วมกัน

แต่สิ่งหนึ่งที่คุณเขียนยังเป็นห่วงคือด้านวัฒนธรรมของบุคลากร ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นของมหาชาติไทย

เป็นเจ้าของคนคนเดียว แต่ครูอาจารย์ เป็นผู้สอนคนหลากหลายความคิด พร้อมจะรับฟังคนรอบข้าง ผู้ว่าราชการจังหวัดบางคนอาจเป็นเจ้าของคนคนเดียว ถ้าเป็นแบบนี้ไม่ทราบว่าจะเสียอะไรหรือไม่ คิดดูให้ดีหรือเตรียมให้ดี ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องเข้าใจวัฒนธรรมของครู-อาจารย์ ต้องเข้าใจหลักสูตร เข้าใจการวัดและประเมินผลพอสมควร งานธุรการฯ ไม่ได้ออกมา ต้องรวดเร็ว ผู้ว่าฯ มึงงานอื่นๆ มากมาย แต่ละวันแค่ออกไปเปิดงานก็แทบเอาตัวไม่รอด ตำแหน่งรองผู้ว่าฯ ฝ่ายการศึกษาควรจะมีหรือไม่ อันนี้รัฐบาล คสช. ผู้เกี่ยวข้องต้องคิดและวางแผนให้ดี ในอดีตที่ผ่านมามีปัญหาและปัญหาความลาซางานสารบรรณ ครูถูกสั่งแกลงมาจากระบบเจ้าขุนมูลนาย สิ่งเหล่านี้ไม่ควรเกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน ความคล่องตัวเรื่องงบประมาณไปกว่ากระจายอำนาจนั้นเป็นเพียงหลักการ

แต่ความจริงไม่ใช่ เช่น งบประมาณกระจุกอยู่ที่ส่วนกลาง โครงการใหญ่อยู่ในมือ อยู่ในอำนาจในระดับกระทรวง ทบวง กรม ทั้งสิ้น

ระดับล่าง ผอ.เขต ดูเหมือนมีอำนาจและคล่องตัวแต่จริงๆ ไม่มีส่วนกลางคิดให้เองใส่ปีนโตมาได้แล้ว คือให้ทั้งเบ็ด ทั้งปลา มาแล้ว มีผลประโยชน์หักหัวคิวมาแล้ว อย่างเช่นงานศิลปหัตถกรรมระดับชาติ ไซเงินปีละหลายพันล้าน มีบริษัทนายหน้าดำเนินการอย่างนี้ เป็นต้น

ความล้มเหลวในการบริหารในเขตพื้นที่หรือในระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ที่ล้มเหลวจึงน่าจะไม่ใช่ความผิดพลาดของผู้บริหารระดับเขต ระดับภูมิภาคทั้งหมดเสียทีเดียว เพราะหน่วยเหนือวางนโยบายและโครงสร้างมาเองมีไซหรือ เช่นสำนักงานเขตพื้นที่ ส.พ.ม. (เขตมัธยม) ยังไม่ครบทุกจังหวัด ปัญหาความล้มเหลวที่ ผอ.เขต หรือ อ.ก.ค.ศ. จะต้องรับผิดชอบที่เกิดขึ้น เช่น การทำงานของผู้บริหารและครูที่ห่างไกล เขาอยู่กันอย่างไร เขาทำงานกันอย่างไร ผู้บริหารโรงเรียนไม่อยู่โรงเรียนเป็นแรมเดือน ครูไม่สอน รัฐบาล คสช. และกระทรวงศึกษาธิการจะต้องแก้ไขการโยกย้ายครูบางโรงเรียน ต้องการครูวิทย์-คณิต-ภาษาต่างประเทศ แต่กลับได้ครูการงานอาชีพไปแทนที่ๆ ที่โรงเรียนไม่ต้องการ อันนี้ อ.ก.ค.ศ. จะต้องรับผิดชอบด้วยหรือไม่ แต่อีกมุมมองในท่ามกลางปัญหามากมายจากนโยบายของรัฐ 10 ปีที่ผ่านมา ผู้บริหารระดับภูมิภาคก็มีส่วนดีที่ช่วยกันผลักดัน ติดตาม กำกับดูแล จึงทำให้สภาพการณ์ดีขึ้นบางหรือทรงตัวอยู่ก็ขอชื่นชมผู้บริหารเหล่านี้ รัฐบาลและ คสช. ก็ควรเข้ามาดูแลส่งเสริมให้เขาก้าวหน้าเจริญเติบโตและเป็นธรรม

3. ด้านการบริหารหลักสูตรและวิธีสอนของครู

เรื่องหลักสูตรและวิธีสอนของครูก็เป็นอีกโจทย์หนึ่งที่รัฐบาล คสช. และกระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงแก้ไขโดยด่วนเช่นกัน ปัจจุบันหลักสูตรไม่ตรงกับเป้าหมายของตลาดแรงงานและความต้องการของชาติ เน้นการสอน การท่องจำ ขาดการปฏิบัติและทักษะที่ผู้เรียนเรียนมากจนเกินไป การสอนเน้นสอนในห้องเรียน ความรู้ต้องมาจากครูมากกว่าการเกิดจากกระบวนการการเรียนรู้ของเด็กเป็นหลัก คนทำหลักสูตรเล็กคิดว่าเด็กเรียนมากๆ แล้วเด็กจะฉลาดและมีทักษะคิด ถ้าอย่างนี้คิดผิด รัฐบาลและ คสช. ควรนำมาวางเป้าหมายพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรเสียใหม่

ด้านการสอนของครูควรเปลี่ยนและวางเทคนิคการสอนของครูเสียใหม่ ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่พร้อมทั้งความรู้และคุณธรรม มีจิตวิญญาณของความเป็นครูที่แท้จริง ครูต้องผ่านการบ่มเพาะที่เข้มแข็งและยาวนาน กำหนดสถาบันที่ผลิตครูใหม่ให้เป็นสถาบันผลิตครูแห่งชาติ และไม่ควรมีมากเหมือนปัจจุบัน หาเป้าหมายและคุณภาพที่แท้จริงไม่ได้ ควรมีภาคละ 1 แห่งน่าจะเพียงพอ และควรกำหนดหลักเกณฑ์การรับนักศึกษาครูควรเรียนและบรรจุในภูมิภาค หรือมีภูมิภาคที่ตัวเองอยู่ก่อน

ทั้งนี้ป้องกันการโยกย้ายของครู ครูคืนถิ่นก็จะมีให้ปวดหัวอีก

4. ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนคือโจทย์ข้อใหญ่ที่ส่งผลให้คุณภาพทางการศึกษาแย่งลงอย่างน่าใจหาย ผู้บริหารขาดประสบการณ์ ขาดความรู้ ขาดการบริหารจัดการองค์กร เสนอทางเขาสู่อุบัติหารายเกินไป แคเป็นครูแต่ไม่ยอมลงทุนอ่านหนังสือ สมัครเรียนหลักสูตรบริหาร กระจายครบจบแน่น มีกันเกลื่อนทั่วตลาดดูวิชาการเมืองไทยควรรื้อฟื้นตำแหน่งผู้บริหารเสียใหม่จากตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการ ให้ผู้บริหารฝึกงานการบริหารจากโรงเรียนขนาดเล็ก แล้วค่อยเติบโตทั้งวัยวุฒิ คุณวุฒิ จนเขาสู่อำนาจแห่งผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดใหญ่ต่อไป ไม่มีที่ไหนในโลกนี้ตำแหน่ง ผอ. มีเด็กนักเรียน 30-50 คน 3-5 คน และมีเงินสวัสดิการ เงินประจำตำแหน่งเท่ากับ ผอ.โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียน 3,000-4,000 คน ครู 150-200 กว่าคน ทุกคนมีตำแหน่ง ผอ.เท่าเทียมกันหมด ศักดิ์ศรีเท่ากัน เงินประจำตำแหน่งเท่ากันก็ไม่จำเป็นจะต้องฟังใคร อีกริเริ่ม เงินหน้าวุ้นเงินหน้าตาเขาสู่โรงเรียนใหญ่อย่างเดียวดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น บางคนโชคดีมีเพื่อนเป็น อ.ก.ค.ศ. ได้โยกย้ายตามเป้าหมายขางหน้า คุณภาพของโรงเรียนของผู้เรียนไม่ต้องถามหา โจทย์นี้รัฐบาลและ คสช. จะต้องรีบปฏิรูปแก้ไขอย่างเร่งด่วนเช่นกัน

4 ด้าน 4

โจทย์ใหญ่ที่ผู้เขียนนำมาเสนอพร้อมบอกถึงสาเหตุและวิธีแก้ไขให้เห็นพอสั่งเขบนั่นถือว่าเป็นโจทย์ใหญ่ของรัฐบาลและ คสช. ที่เดียว ที่จริงปัญหาทางการศึกษาของไทยมีอีกมากมายที่จะต้องเจาะลงลึกลงไปอีก เช่น การเรียนและส่งเสริมภาษาอังกฤษในโรงเรียนไทย

หากดูจากผลการประเมินระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียน ครูทั่วประเทศ ตามหลัก Common European Framework of Reference (CEFR) ของยุโรป โดยวัดทักษะ 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน พบว่าคุณภาพด้านภาษาอังกฤษของเด็กไทยระดับ ม.6 สามารถเทียบเคียงกับนักเรียนในสิงคโปร์ ระดับ ม.3 เท่านั้น

ถ้าดูจากคุณภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสาร จากการสำรวจของ Jobstreet.com English Language Assessment (JELA) โดยทดสอบประชากรจำนวน 1,500,000 คน ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า สิงคโปร์ได้คะแนนสูงสุด 81% ฟิลิปปินส์ 73% มาเลเซีย 72% อินโดนีเซีย 59% ไทยอยู่ลำดับรั้งท้าย 55%

ทั้งหมดนี้คือโจทย์ที่รัฐบาล คสช. กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด เขตพื้นที่และโรงเรียนทั้งประถมและมัธยมทั่วประเทศ จะต้องนำมาวางแผนขับเคลื่อนอย่างเข้มข้นและเป็นระบบ ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาตั้งแต่เข้ารับตำแหน่งใหม่ๆ แต่เวลาล่วงเลยมาไม่น้อย ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษก็ยังไม่กระเตื้องขึ้น นี่ก็คือสาเหตุหนึ่งที่ยังบอกของการบริหารจัดการตั้งแต่ระดับกระทรวงมาจนถึงระดับเขตพื้นที่และโรงเรียนล้มเหลวเช่นกัน การปฏิรูปโครงสร้างครั้งนี้ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่ไม่ควรรับโทษแต่เพียงผู้เดียวแล้วผู้บริหารระดับกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นต้นสังกัดของเขตพื้นที่ ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบไซหรือไม มี 5 เสือ 5 แวง ทั้งลาภยศ สรรเสริญพร้อมทุกอย่างไม่ต้องรับผิดชอบอะไร ไซหรือไม รัฐบาล คสช. และกระทรวงศึกษาธิการจะต้องแหวนแฉกไขในสิ่งผิด

ถ้ามั่นใจว่าผิดก็พร้อมที่จะแก้และให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย
ถ้าถูกต้องก็ควรเดินหน้าสร้างคุณภาพทางการศึกษาเพื่อนำประเทศสู่ความเป็นสากล